

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕИзх. № 01-00-152София, 01.07 2019 г.

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
КЪМ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На Ваш № КТСП-953-08-17 от 17.06.2019 г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 954-01-40, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 13.06.2019 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н АДЕМОВ,

Във връзка с изпратения ни за становище законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 954-01-40, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 13.06.2019 г., изразяваме следното становище:

По § 1 от законопроекта относно разширяването на обхвата за еднократната помощ за първи клас, като се предвиди този вид помощ да се отпуска и за II-ри – IV-ти клас:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца с предложение на същата мярка е внесен за разглеждане в Народното събрание от народния представител г-жа Корнелия Нинова и група народни представители, № 754-01-28 на 22.06.2017 г., който е съгласуван с Министерството на финансите с наше писмо № 01-00-47 от 03.07.2017 г. Поддържаеме становището си, че не считаме, че разширяването на обхвата на еднократната помощ за учениците от II до IV клас ще намали броя на учениците, които напускат образователната система, ако това е основния мотив и на настоящия законопроект. Съгласно данните на Националния статистически институт, относителният дял на учениците от I до IV клас, които напускат образователната система спрямо общия брой на учащите в началната степен на образование е значително по-нисък от тези в V до VIII клас. Освен това, като основна причина за напускане на системата на образованието е заминаването в чужбина и едва на второ място са посочени семейни причини. Наред с липсата на финансовата обезпеченост, в законопроекта остава неизяснено от вносителя защо се предлагат единствено финансови стимули за задържане в училище. Законодателната

логика на този вид помощ е подпомагането на семейството с ниски доходи при посрещане на значителните разходи в семейството, когато детето тръгва за първи път на училище, като еднократен разход, който да подпомогне семейството. По отношение на мотивите свързани с възрастта, в която децата растат бързо, следва да се има предвид, че на семейства с ниски доходи по реда на този закон се отпускат месечни помощи за отглеждане на деца, с което семействата да се подпомогнат в отглеждането на децата.

При запазване на размера на еднократната помощ при започване на училище от 250 лв. за записан ученик от II-ри – IV-ти клас са необходими допълнително 30 млн. лв. по бюджета на МТСП на годишна база, които не са предвидени.

По § 2 от законопроекта относно предвиденото в законопроекта, размера на еднократната помощ при раждане на второ и трето дете на осигурени родители 24 месеца преди раждането на детето да бъде не по-малък от 10 кратния размер на минималната работна заплата за страната:

По наше мнение повишаването на раждаемостта следва да се адресира с комплекс от мерки, а не само с увеличаване на размера на еднократните помощи при раждане. От международните сравнения е видно, че по-високият дял на разходите за семейно подпомагане в % от БВП не е непременно свързан с по-висок коефициент на раждаемост. Това потвърждава тезата, че размерът на помощта не е непременно най-ефективното средство за насърчаване на раждаемостта, а мотивацията за раждане и отглеждане на деца зависи в по-голяма степен от други фактори, които имат и по-устойчив във времето характер, като например трудова реализация, ниво на доходите, услуги за отглеждане на деца.

Наред с горното, както многократно сме изразявали становище, не намираме икономическа обосноваост в обвързването на размера на социалните плащания, в случая еднократната помощ при раждане, с най-ниското трудово възнаграждение за постигнати резултати или за извършена работа, при изпълнение на задълженията по трудовото правоотношение. Подобна взаимовръзка е необоснована и неприемлива. След предприетите през 2011 г. нормативни изменения за отмяна на обвързването на социалните плащания с размера на минималната работна заплата, към настоящия момент не се предвижда изменения на практиката за обвързването на тези плащания към определен икономически показател. При определяне на подкрепата на семействата при раждане на дете, основен критерий не следва да бъде минималната работна заплата, която по своята същност представлява единица мярка за цената на наемния труд и зависи от икономическата динамика на страната в даден момент. Във връзка с предложените изменения, друг съществен момент, който не е изяснен в мотивите на вносителя е дали изискването за получаването на помощта е относимо само за осигурени майки или кумулативно за осигурени родители.

Разчетите на Министерството на финансите за тази мярка са при условни допускания за осигурените майки и възлизат на около допълнително 125 млн. лв. на годишна база, докато в мотивите към предложения законопроект не са включени подробни разчети за тази мярка и за това колко родители ще имат право на еднократна помощ от десеткратния размер на минимални размер на заплата в страната, като

единствено се декларира, че ще се необходими допълнителни средства по бюджета на Министерството на труда и социалната политика в размер на 60 млн. лв.

По повод предлаганата с § 3, т. 2 нова редакция на ал. 6 на чл. 10а от Закона за семейни помощи за деца, обръщаме внимание, че предвиденото изменение не е съобразено с последните промени в закона, обнародвани в „Държавен вестник“ (обн., ДВ, бр. 35 от 2019 г., в сила от 1 август 2019 г.).

Не на последно място, в законопроекта не е предвидено от кога влизат в сила предложените изменения. Следва да се има предвид, че съгласно правилото на чл. 19 от Закона за публичните финанси, разпоредбите на нормативни актове, които предвиждат увеличаване на разходите, намаляване на приходите и/или поемане на ангажименти за разходи/плащания, след като са приети годишните закони за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от изменението им или от влизането им в сила за следващата бюджетна година. В тази връзка, предложените промени в Закона за семейни помощи за деца са в противоречие с разпоредбите на Закона за публичните финанси.

Предвид изложените по-горе мотиви, не подкрепяме законопроекта за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца, № 954-01-40, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 13.06.2019 г.

МИНИСТЪР:
ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

